

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Державної інспекції
ядерного регулювання України

С.Г. Божко
2016 року

ПОЛОЖЕННЯ
про Інспекцію з ядерної безпеки на Хмельницькій АЕС
Державної інспекції ядерного регулювання України

1. Інспекція з ядерної безпеки на Хмельницькій АЕС Державної інспекції ядерного регулювання України (далі - ІЯБ на ХАЕС), яка працює на майданчику відокремленого підрозділу «Хмельницька АЕС» (далі - ВП ХАЕС) державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» є територіальним структурним підрозділом Державної інспекції ядерного регулювання України (далі - Держатомрегулювання) і підпорядковується першому заступнику Голови - Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України.

2. ІЯБ на ХАЕС у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Положенням про Державну інспекцію ядерного регулювання України, цим Положенням, наказами Держатомрегулювання, рішеннями Колегії Держатомрегулювання, загальною настановою з якості Держатомрегулювання, Настановою з якості наглядової діяльності, Настановою з якості дозвільної діяльності, Настановою з якості нормотворчої діяльності та методиками процесів, виконавцем яких відповідно до Загальної настанови з якості є ІЯБ на ХАЕС.

3. Основними завданнями ІЯБ на ХАЕС є:

3.1 Забезпечення реалізації державної політики у сфері ядерної та радіаційної безпеки, спрямованої на забезпечення захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища від негативного впливу іонізуючого випромінювання та радіоактивного забруднення, спричинених практичною діяльністю на ядерних установках та об'єктах, розташованих на майданчику ВП ХАЕС, і призначених для поводження з радіоактивними відходами, а також у випадку аварій.

3.2 Здійснення в межах своїх повноважень державного нагляду за дотриманням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших

джерел іонізуючого випромінювання на етапах життєвого циклу будівництва та введення в експлуатацію, експлуатації ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

3.3 Здійснення нагляду:

- за технічним станом, режимами експлуатації та рівнем аварійної готовності СВБ ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

- кваліфікацією та діями персоналу ВП ХАЕС, що забезпечує її ядерну та радіаційну безпеку;

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аварій та забезпечення готовності до ліквідації їх наслідків;

- за службовим розслідуванням радіаційних аварій.

3.4 Проведення оцінки відповідності вимогам безпеки і проектам експлуатаційного стану систем важливих для безпеки ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

3.5 Здійснення в межах своїх повноважень функцій, покладених на Держатомрегулювання як компетентного органу:

- з фізичного захисту ядерного матеріалу та ядерних установок відповідно до Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок;

- з питань безпечного перевезення радіоактивних матеріалів відповідно до правил ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів;

- з питань аварійного оповіщення та інформування згідно з Конвенцією про оперативне оповіщення про ядерні аварії.

3.6 Участь у створенні та забезпеченні функціонування системи управління якістю Держатомрегулювання.

4. ІЯБ на ХАЕС, відповідно до покладених на неї завдань:

4.1 Проводить інспекційні перевірки дотримання ліцензіатами, фізичними та юридичними особами, які здійснюють діяльність на ВП ХАЕС, законодавства, вимог норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки в частині експлуатації та ремонтного обслуговування СВБ ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, умов виданих ліцензій на етапи життєвого циклу ядерних установок, інших документів дозвільного характеру.

4.2 Проводить інспекційні перевірки впровадження та функціонування системи управління якістю на окремих етапах життєвого циклу ядерних установок та перевірки функціонування системи управління якістю експлуатуючої організації при виконанні робіт підрядними організаціями на майданчику ВП ХАЕС в частині:

- наявності та функціонування системи управління якістю підрядних організацій;

- організації контролю експлуатуючою організацією за забезпеченням якості робіт персоналом підрядних організацій під час проведення ремонту, технічного обслуговування, монтажних, пусконаладжувальних робіт на ядерних установках та об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

- наявності необхідної документації системи управління якістю при здійсненні дозволеної діяльності.

4.3 Впроваджує у свою діяльність принципи культури безпеки та культури захищеності ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання та, в межах своєї компетенції, сприяє впровадженню цих принципів у діяльність ВП ХАЕС.

4.4 За дорученням першого заступника Голови - Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України:

4.4.1 Проводить перевірки готовності ядерних установок до пуску після зупинок, пов'язаних з пошкодженням або непроєктною роботою СВБ, порушенням умов та меж безпечної експлуатації енергоблоків та готує пропозиції щодо надання дозволів на пуски (продовження експлуатації) після виявлення та усунення причин і умов відмови СВБ та невідкладно інформує керівництво Держатомрегулювання про стан їх готовності до безпечної експлуатації;

4.4.2 Надає окремі дозволи на проведення непередбачених технологічним регламентом і експлуатаційною документацією випробувань енергоблоків, установок, СВБ та на проведення непередбачених технологічним регламентом і експлуатаційною документацією ядерно-небезпечних робіт.

4.4.3 Бере участь:

- у розгляді та погодженні спеціальних технічних рішень щодо проведення ядерно-небезпечних робіт та програм безпечного проведення таких робіт;

- у роботі комісій, які створені для розслідування порушень в роботі ВП ХАЕС;

- у роботі комплексної комісії Держатомрегулювання з перевірки виконання ВП ХАЕС вимог законодавства, норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, умов ліцензій та інших документів дозвільного характеру;

- у заводських приймальних випробуваннях, а також у приймальних випробуваннях після дослідної експлуатації та ремонту СВБ;

- у розробці та погодженні проектів нормативно-правових актів в частині питань, що належать до компетенції ІЯБ на ХАЕС;

- у розгляді інших документів, що стосуються забезпечення ядерної та радіаційної безпеки ВП ХАЕС та у санітарно-захисних зонах ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

4.5 На підставі звітів ВП ХАЕС за результатами виконання планово-попереджувальних ремонтів (далі – ППР) з перевантаженням активної зони приймає рішення щодо виконання ВП ХАЕС:

- планового технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів;

- регламентних випробувань обладнання СВБ;

- додаткових обсягів ремонту;

- позачергового технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів, на яких виконувалися ремонтні роботи із застосуванням зварювання;

- підтвердження готовності локалізуючих систем безпеки (далі – ЛСБ) до виконання своїх функцій відповідно до встановлених вимог;

- експлуатаційного контролю металу та зварних з'єднань.

4.6 Проводить перевірки готовності ВП ХАЕС до пуску ядерних установок після ППР в частині виконання:

- планових і додаткових об'ємів робіт;

- графіків планового технічного опосвідчення обладнання і трубопроводів;

- умов ліцензій, інших документів дозвільного характеру, за місцем встановлення обладнання;
- наказів Держатомрегулювання;
- робіт з ресурсного обстеження обладнання;
- приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;
- заходів за звітами про порушення в роботі енергоблоків ВП ХАЕС та інших АЕС України;
- випробувань обладнання та систем, які передбачені технологічними регламентами безпечної експлуатації;
- внесення змін в експлуатаційну документацію;
- заходів з підготовки персоналу.

4.7 Здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації, облік і технічне опосвідчення обладнання, трубопроводів і СВБ ядерних установок, контроль їх технічного стану в процесі планових і позапланових інспекційних перевірок.

4.8 Узгоджує за результатами розгляду:

- перенесення (на термін до 3-х місяців) термінів технічного опосвідчення обладнання, трубопроводів та ЛСБ, зареєстрованих в ІЯБ на ХАЕС;
- зміни термінів проведення регламентних випробувань (в межах вимог, що встановлені чинними нормативними документами);
- зміни термінів проведення перевірок настроювання та функціональної спроможності дії запобіжних клапанів;
- технічні рішення, програми, методики випробувань тощо на окремі етапи впровадження модифікацій, крім тих, що відносяться до «пілотних» модифікацій;
- перелік обладнання, яке недоступне/обмежено доступне для внутрішніх/зовнішніх оглядів з причин наявності конструктивних особливостей чи радіаційних обставин, та інструкції щодо технічного опосвідчення такого обладнання;
- рішення про перепризначення ресурсу систем та обладнання СВБ за результатами капітального ремонту;
- склад постійно діючих на ВП ХАЕС атестаційних комісій з атестації зварювальників і контролерів;
- перелік посад контролерів, які підлягають атестації згідно вимог розділу 4.1 ПНАЕ Г-7-010-89.

4.8.1 Документи з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ з метою перепризначення ресурсу в межах проектного терміну експлуатації енергоблоку:

- робочі програми, розроблені на основі попередньо узгоджених типових програм, крім робочих програм, для яких не передбачена розробка типових;
- рішення, розроблені за результатами робіт, виконаних в обсягах вищезазначених робочих програм.

4.8.2 Документи з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ з метою перепризначення ресурсу в понад проектний термін експлуатації енергоблоку:

- робочі програми, розроблені на основі попередньо узгоджених типових програм, крім робочих програм, для яких не передбачена розробка типових;
- рішення, розроблені за результатами робіт, виконаних в обсягах вищезазначених робочих програм окрім рішень, що стосуються корпусу реактора, верхнього блоку реактора, внутрішньо-корпусних пристроїв, компенсатору тиску, парогенераторів, ГЦТ, корпусів, ГЦН, СГО ЛСБ енергоблоків з ВВЕР-1000.

4.9. Бере участь у роботі комісій з:

- атестації виробничої технології зварювання на майданчику ВП ХАЕС згідно вимог розділу 3.2 ПНАЕ Г-7-010-89 та надає письмові дозволи на право виконання виробничих зварних з'єднань і наплавлених поверхонь за атестованими технологіями;

- обстеження виявлених дефектів в основному металі або зварних з'єднаннях;

- атестації зварників;

- розслідування порушень в роботі ВП ХАЕС, пов'язаних з діями або участю ліцензованого персоналу.

4.10 Бере участь та контролює роботу екзаменаційної комісії експлуатуючої організації під час первинної, періодичної та позачергової перевірок знань з питань ядерної та радіаційної безпеки у персоналу і посадових осіб, які забезпечують ядерну та радіаційну безпеку, а також в перевірці знань голів і членів відповідних екзаменаційних комісій.

4.11 Здійснює перевірку:

- звітних документів після проведення робіт з реконструкції, модернізації та продовження ресурсу СВБ на відповідність встановленим вимогам;

- виконання ВП ХАЕС встановленого порядку підготовки та допуску персоналу до робіт;

- документів, що підтверджують необхідний рівень знань персоналу ВП ХАЕС;

- документації, необхідної для проведення ядерно-небезпечних робіт, на відповідність встановленим вимогам безпеки.

4.12 У межах своїх повноважень забезпечує реалізацію вимог Угоди між Україною і МАГАТЕ про застосування гарантій у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, Додатковим протоколом до зазначеної Угоди шляхом:

- перевірки дотримання експлуатуючою організацією процедур щодо організації контролю та ведення обліку ядерних матеріалів;

- проведення інспекцій щодо ефективності функціонування систем обліку та контролю, відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів;

- аналізу інформації, отриманої від Управління ядерної захищеності та гарантій, про результати інспекційних перевірок МАГАТЕ діяльності в Україні;

- вжиття заходів для усунення обставин, що заважають виконанню вимог Угоди про гарантії і Додаткового протоколу;

- участі персоналу ІЯБ на ХАЕС у інспекційних перевірках і додаткових доступах МАГАТЕ.

4.13 Здійснює контроль:

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аваріям на ядерних установках та об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, а також забезпечення готовності ВП ХАЕС до ліквідації наслідків таких аварій;

- виконання регламентних робіт і технічного обслуговування технічних засобів фізичного захисту, відповідно до вимог проектної документації шляхом участі у випробуваннях технічних засобів фізичного захисту та перевірок наявності проектної документації систем фізичного захисту;

- за ходом проведення розслідувань порушень в роботі ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, проводить

попередній аналіз звітів із розслідування порушень з метою оцінки повноти розслідування та враховує результати проведеного аналізу в інспекційних перевірках;

- наявності допуску персоналу до робіт на ядерних установках і з ядерними матеріалами, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 25.07.1997 року № 1471;

- виконання заходів, розроблених ВП ХАЕС за наслідками проведених розслідувань порушень в роботі, результатами інспекційних перевірок;

- за реалізацією програм підвищення безпеки на об'єктах ВП ХАЕС;

- за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк;

- за виконанням приписів державних інспекторів Держатомрегулювання.

4.14 Проводить попередній розгляд технічної документації, яка надається ВП ХАЕС до центрального апарату Держатомрегулювання та надає коментарі/зауваження (за наявності) за результатами попереднього розгляду до Держатомрегулювання.

4.15 Розглядає на повноту та достовірність:

- звіти ВП ХАЕС про поточний стан виконання умов ліцензій, інших документів дозвільного характеру на місці встановлення обладнання;

- звіти про стан виконання приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;

- звіти про виконання заходів за результатами розслідувань про порушення в роботі ВП ХАЕС;

- звіти про виконання заходів з підвищення безпеки.

4.16 В межах своїх повноважень погоджує звітність про фактичні обсяги радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал на ВП ХАЕС.

4.17 Розробляє, надає пропозиції першому заступнику Голови – Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України до річного плану наглядової діяльності Держатомрегулювання та надає звіти про свою роботу у встановленому порядку.

4.18 Інформує громадськість про свою діяльність та забезпечує в межах своєї компетенції та у встановленому порядку доступ до публічної інформації.

5. З метою реалізації своїх повноважень ІЯБ на ХАЕС:

5.1 Отримує від керівництва та персоналу ВП ХАЕС, підприємств та організацій, що виконують роботи на ядерних установках і об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, пояснення, матеріали та інформацію, які необхідні для виконання покладених на ІЯБ на ХАЕС завдань.

5.2 Користується відповідними інформаційними базами даних Держатомрегулювання, інших державних органів, державними системами зв'язку і комунікацій, технічними засобами.

5.3 Взаємодіє з іншими структурними підрозділами Держатомрегулювання, відповідними підрозділами органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

5.4 ІЯБ на ХАЕС у виконанні покладених на неї завдань незалежна від державних органів, установ і посадових осіб, діяльність яких нею контролюється, а

також від представницьких органів, органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян.

5.5 Веде власну систему діловодства у відповідності з положеннями Інструкції з діловодства Держатомрегулювання.

5.6 Веде таблиць обліку робочого часу працівників ІЯБ на ХАЕС та надає його до Відділу роботи з персоналом Держатомрегулювання.

6. ІЯБ на ХАЕС при виконанні покладених на неї обов'язків, завдань та доручень керівництва Держатомрегулювання має право:

6.1 На безперешкодне відвідування державними інспекторами у будь-який час ядерних установок та об'єктів на майданчику ВП ХАЕС, призначених для поводження з радіоактивними відходами, для проведення в межах своїх повноважень відповідних перевірок, виконання інших функцій, покладених на ІЯБ на ХАЕС.

6.2 Zobov'язувати керівництво ВП ХАЕС проводити контрольні випробування та технічне опосвідчення обладнання, трубопроводів та систем, а також виконувати заходи, спрямовані на підтримку та підвищення досягнутого рівня безпеки ВП ХАЕС.

6.3 Контролювати виконання встановленого на ВП ХАЕС порядку підготовки та допуску персоналу до робіт.

6.4 Надсилати ліцензіатам, їх посадовим особам, керівникам місцевих органів виконавчої влади, органам місцевого самоврядування обов'язкові до виконання приписи про усунення порушень і недоліків у сфері безпеки використання ядерної енергії.

6.5 Надсилати ліцензіатам, власникам чи керівникам підприємств і організацій, що здійснюють діяльність на майданчику ВП ХАЕС, подання про невідповідність окремих осіб займаним посадам у випадку виявлення повторних порушень ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту, принципів культури безпеки та процедур, встановлених системою якості ВП ХАЕС.

6.6 Застосовувати в межах своїх повноважень примусові заходи до юридичних і фізичних осіб у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.7 Застосовувати в установленому порядку фінансові санкції до підприємств, установ і організацій, інших суб'єктів підприємницької діяльності у разі порушення законодавства, умова виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.8 Притягати в установленому законодавством порядку до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

6.9 Обмежувати, припиняти чи зупиняти на майданчику ВП ХАЕС експлуатацію СВБ ядерних установок, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, або робіт, що пов'язані з використанням ядерних установок, об'єктів поводження з радіоактивними відходами чи наданням послуг, у разі порушень умов наданих ліцензій (дозволів), правил, норм та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки або неспроможності дотримання цих вимог (умов), з негайним повідомленням про це керівництва Держатомрегулювання.

6.10 Надавати керівництву Держатомрегулювання пропозиції щодо:

- розвитку системи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки та діяльності ІЯБ на ХАЕС;

- доцільності залучення спеціалістів відповідних організацій до участі у проведенні інспекційних перевірок СВБ ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами та розслідувань порушень в їх роботі;

- обмеження, припинення, зупинення дії ліцензій, інших документів дозвільного характеру шляхом направлення інформації (у письмовому вигляді) на адресу Голови Держатомрегулювання чи його заступників та у відповідні підрозділи апарату Держатомрегулювання;

- відсторонення посадових осіб ВП ХАЕС від виконання службових обов'язків щодо здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

7. Начальник ІЯБ на ХАЕС – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України призначається на посаду на конкурсній основі та звільняється з посади Головою Держатомрегулювання в установленому законодавством порядку.

Начальник ІЯБ на ХАЕС – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України, керує діяльністю інспекції, забезпечує в межах своїх повноважень здійснення заходів щодо запобігання корупції і несе персональну відповідальність за виконання покладених на ІЯБ на ХАЕС завдань та здійснення функцій згідно зі своєю посадовою інструкцією.

В період відсутності начальника ІЯБ на ХАЕС – заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України його обов'язки виконує посадова особа, яка призначається наказом Держатомрегулювання за поданням начальника ІЯБ на ХАЕС – заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України.

8. Штатний розклад, Положення про ІЯБ на ХАЕС, а також посадові інструкції працівників затверджуються Головою Держатомрегулювання.

9. Працівники ІЯБ на ХАЕС, які безпосередньо виконують функції з державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, для набуття та підтвердження статусу державного інспектора, проходять кваліфікаційну

атестацію: первинну (при прийнятті на роботу) та чергову (один раз на три роки для підтвердження своєї кваліфікації для здійснення інспекційної діяльності).

Начальник ІЯБ на ХАЕС –
заступник Головного державного
інспектора з ядерної та
радіаційної безпеки України

В.В. Арсентьев

УЗГОДЖЕНО:

Директор Департаменту з питань безпеки
ядерних установок – заступник Головного
державного інспектора з ядерної та
радіаційної безпеки України

Б.В. Столярчук

Засл - Начальник Управління правового
забезпечення

Н.В. Румянова
В.Г. Матвеева